

Centrum socio-ekonomického výzkumu dopadů environmentálních politik (SEEPIA, 2021-2026)

4. veřejná soutěž Programu na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti životního prostředí – Prostředí pro život

Kontextovým politickým rámcem projektu je Zelená dohoda pro Evropu, kterou Evropská komise předložila na konci roku 2019 jako strategickou vizi přechodu na uhlíkově neutrální, udržitelnější a ekologičtější hospodářství za současného posílení hodnoty ochrany a obnovy přírodních ekosystémů, udržitelného využívání zdrojů a zlepšení zdraví lidí. Tato transformace si vyžádá jak mobilizaci soustředěného inovačního potenciálu, který změní fungování průmyslové výroby, zemědělství i sektoru služeb, tak i radikální proměnu životních stylů, spotřebních vzorců a hodnotových orientací české, evropské i světové populace.

Cílem projektu je vytvořit interdisciplinární výzkumné centrum, které zajistí dlouhodobou odbornou kapacitu pro socioekonomický výzkum v oblasti životního prostředí. Centrum bude rozvíjet metody hodnocení dopadů politik, foresightu a výzkumu chování a poskytovat MŽP a dalším orgánům státní správy expertní podporu při tvorbě politik a strategií vycházejících ze Zelené dohody na základě výzkumu současných a budoucích dopadů na životního prostředí, ekonomiku a společnost. Dosažené výstupy budou představeny odborné a široké veřejnosti. Centrum sestává z 12 výzkumných organizací, univerzit a podniků disponujících širokou expertízou a zaměří se na dosažení 3 hlavních cílů:

1. Environmentální a socioekonomické hodnocení politik

Centrum rozvine kvantitativní metody a postupy ex post evaluací a vyhodnotí efektivitu politik v oblasti životního prostředí. Centrum vyhodnotí ex ante dopady Zelené dohody, sestaví makro-ekonometrický a CGE model a využije optimalizační a simulační modely, včetně regionální input-output analýzy, pro ověření dopadů scénářů. Centrum vytvoří knowledge transfer hub pro co design politik, a to jako sdílenou analytickou databázi s přenosem informací mezi garanty jednotlivých částí strategického cyklu.

2. Rozvoj a aplikace foresightových metod

Centrum rozvine metody foresightu s cílem identifikovat nové trendy a reflexe v podobě vývojových scénářů, které přispějí k pochopení transformačních procesů ve společnosti, výzkumu a technologií, jako předpoklad pro identifikaci současných a budoucích socioekonomických a environmentálních výzev a jejich dopadů.

3. Zahrnutí postojů a chování veřejnosti do procesu tvorby politik

Centrum rozvine přístupy čerpající z behaviorální a experimentální ekonomie, sociální psychologie a sociologie. Budou připraveny a realizovány behaviorální experimenty, které umožní hodnocení účinnosti a přijatelnosti opatření a připravenosti na strukturální změny ve směru vytyčeném v Zelené dohodě. Kontinuálním sociologickým výzkumem vývoje veřejného mínění ve vztahu k životnímu prostředí dojde k posílení způsobů komunikace politik.

Právnická fakulta se v rámci projektu podílí prostřednictvím katedry práva životního prostředí a katedry finančního práva zejména na analýze nastavení nástrojů v souvislosti s adaptací na změnu klimatu a ochranou biodiverzity a na hodnocení dotační a fiskální politiky.

Hlavní řešitel projektu:

Univerzita Karlova

Partneři projektu:

CENIA, česká informační agentura životního prostředí;

Vysoká škola ekonomická v Praze;

Cambridge Econometrics Hungary Kft;

Technologické centrum Akademie věd České republiky;

Komora obnovitelných zdrojů energie, z.s.;

Idealab, s.r.o.;

EEIP, a.s.;

Datlab s.r.o.;

Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i.;

Česká zemědělská univerzita v Praze;

Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

Více informací o projektu je k dispozici přímo na webových stránkách projektu www.seepia.cz